

den 10. December stemte vi ikke alene for den Affattelse af Lovforslaget om Menighedsraad, som Folketinget havde skaffet til Veje for et Aar siden, men vi stemte ogsaa for, at Sagen skulde gaa i Fællesudvalg. Og den, der var Anfører for hele Fremgangsmaaden, var den højtærede Kultusminister, det var paa den højtærede Kultusministers Anbefaling, at Folketinget valgte den Fremgangsmaade, som vi valgte. Hvis den højtærede Kultusminister havde valgt en anden Fremgangsmaade, som heller ikke er usædvanlig, nemlig at der stilles Ændringsforslag, at man prøver ved Sagens første Stadier at opnaa en Overenskomst mellem Tingene, saa kunde den højtærede Kultusminister temmelig sikkert ogsaa have faaet os til at følge en saadan. Men den højtærede Kultusminister valgte den Fremgangsmaade, at vi skulde føre Forslaget tilbage til den Skikkelse, Folketinget allerede i Fjor havde givet det, for at Sagen kunde havne i et Fællesudvalg. Vi gav vor Tilslutning til den højtærede Kultusminister, og han var saaledes Folketingets Leder og Anfører paa den Vej, som blev fulgt.

Vi gik nu i Fællesudvalg med Sagen. Og det er noget, som alle Rigsdagsmænd vide, og den højtærede Kultusminister ved det ogsaa, at naar man gaar i et Fællesudvalg, og man gaar derind i alt Fald med en ærlig Villie til at faa noget ud af Sagen, maa man være forberedt paa, at der skal gøres Indrømmelser fra begge Sider, hvis der skal opnaas noget i Fællesudvalget; gaar man derind med den Tanke, at man intet vil have ud af en Sag, saa er Sagen en anden, selvfølgelig, saa er Fremgangsmaaden i Virkeligheden kun et ydre Skin. Vi fulgte altsaa den højtærede Kultusminister i den Fremgangsmaade, og vi gik i Fællesudvalg og forhandlede der om Sagen, og det Resultat, vi 15 Medlemmer kom til i Fællesudvalget, var det, som den højtærede Minister sagde om til mig, at han vilde stille sig paa neutral Maade overfor. Nu kan jeg ikke erkende, at det er en rigtig Neutralitet, den højtærede Minister her udviser, naar han anbefaler, at vi skulle vende tilbage til det Standpunkt, vi stod paa den 10. December, det er en Neutralitet, som sikkert intetsteds vil blive anerkendt for Neutralitet, thi det at følge Ministeren vilde i Virkeligheden være at give de Mænd i det andet Ting, vi have forhandlet med, et Slag i Ansigtet. Hvis vi nu fulgte den højtærede Minister og vendte tilbage til

det, vi vedtog den 10. December, og meldte det oppe i Landstinget, vilde man der oppe mene sig daarligt behandlet og ikke uden Grund, og det vil jeg ikke være med til.

Men jeg tror ogsaa, Ministeren er i høj Grad inde paa Tankeeksperimenternes Omraade, naar han mener, der kunde være nogen som helst Udsigt til, at en saadan Fremgangsmaade kunde blive fulgt her eller i det andet Ting. Ministeren syntes at mene, at det godt kunde være muligt, at man nu haade her og i det andet Ting vilde vedtage det Lovforslag, som blev vedtaget her den 10. December. Den højtærede Kultusminister søger at faa os til at tro — hvad han selv tror, skal jeg ikke udtale mig om —, at det virkelige kunde være muligt, at vi her i Tinget skulde vende tilbage til det, vi stod paa, før vi gik i Fællesudvalg, og at man endogsaa i det andet Ting vilde vedtage det Forslag, man der gentagne Gange har forkastet. Det vil den højtærede Kultusminister have os til at tro, idet han siger, at naar det er sket, vil han hurtigst muligt fremkomme med et Lovforslag om, at de nuværende Menighedsraads Gyldighed skal forlænges i nogle Maaneder. Den højtærede Minister kan sikkert spare sig Arbejdet paa et saadant Lovforslag. Den højtærede Minister befinder sig i saa Henseende saa langt ude paa Tankeeksperimenternes Grund, at det er vanskeligt for almindelige Mennesker at følge ham.

Den højtærede Minister sagde endvidere, at han vilde ikke gaa med til de 15's Forslag, thi her var et kirkeligt Udvalg, og ganske vist mente han, at det kirkelige Udvalg kun kom til at staa paa Papiret, men netop derfor vilde han ikke være med til det, thi saa var der noget humbugsagtigt ved det hele. Der er imidlertid ikke noget humbugsagtigt ved det her foreslaaede om det kirkelige Udvalg; man skal hverken tage det for større eller mindre, end det er. Det, det er, er, at man skal vælge et saadant Udvalg, og det Udvalg staaar til Brug, hvis Lovgivningsmagten vil bruge det. Om Lovgivningsmagten vil bruge det, bliver Lovgivningsmagtens egen Sag i de kommende 6 Aar. Om der bliver Anledning til at bruge det, kan ingen sige noget bestemt om i Øjeblikket, og om Lovgivningsmagten vil bevilge Penge til at faa det i Brug, kan man heller ikke sige noget bestemt om i Øjeblikket. Saaledes som jeg ser paa det, siger jeg: i Øjeblikket ser jeg ikke, at der er nogen Opgave for et kirkeligt Udvalg at sammenkaldes til, men be-